

**Pro Espoonjoki ry
Pro Esbo å rf**

Toimintasuunnitelma vuodelle 2017

1. Yhdistyksen toiminnan tarkoitus

Pro Espoonjoki ry, Pro Esbo å rf on puoluepoliittisesti sitoutumaton Espoonjoen vesistön vaikutusalueella toimivien rekisteröityjen yhdistysten muodostama järjestö, jonka toiminnan tarkoituksena on edistää luonnonsuojelua ja ihmisten viihtyvyyttä sekä turvata Espoonjoen luontokokonaisuuden säilyminen asukkaiden käytössä osana historiallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa.

Yhdistys pyrkii säilyttämään Espoonjoen jokialueen joenrantapuistona Pitkäjärveltä, Lippajärveltä ja Bodom-järveltä merelle Espoonlahteen. Kun joen rannoille varataan tarvittavat suojavyöhykkeet, jotka huomioivat jokiuoman vaihtelevan profiilin ja luonto sekä kulttuuriarvot ja nykyisen asutuksen, voi joki virrata luonnollisessa ympäristössä suurimmilta järviltä merelle saakka virkistys ja vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksia tarjoten.

Vuodesta 2017 tulee yhdistyksen yhdeksästoista toimintavuosi.

2. Tavoitteet ja toimintamallit

a) Yhdistys vaikuttaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa Espoonjoen valuma- ja vaikutusalueen kaavoitukseen ja rakentamiseen yhteistoiminnassa jäsenjärjestöjensä kanssa.

Esponjoen valuma-alueella tulee maankäytön suunnittelussa käsitellä yhtenä toiminnallisena kokonaisuutena muistaan jokeen liittyvät ekologiset käytävät kuten viherkäytävän Lippajärveltä, Pitkäjärveltä ja Bodomjärveltä Espoonlahdelle sekä Lippajärven ympäri oleva vihervyöhyke. Yhdistys seuraa valuma-alueen järvien tilaa, mainittujen lisäksi ainutlaatuisen Matalajärven. Tavoitteena tulee olla jokilaaksoa myötäilevän vanhan kulttuurimaiseman palauttaminen sille kuuluvaan arvoonsa asukkaiden toiveiden mukaisesti osaksi kaupunkipuistoa. Kaupungille tehdyn, uudistetun kansalaisaloitteen hyväksytyjen toimintaehdotusten toteutumista seurataan kiinteästi ja tarvittaessa puututaan asioiden kulkuun.

Keskeisenä tavoitteena on yhtenäisen, kulkukelpoisen luontopolun luominen joen vartta mukailemaan Träskändasta merelle asti. Jokiuoman ja sen kasvillisuuden luonnontilaisuus ja joen roskattomuus sekä veden hyvä laatu ovat tärkeimmät tavoitteet.

Yhdistys pyrkii Kirkkojärven palauttamiseen osana kulttuuriympäristöä ja virkistyskäytön kehittämistä ja koska järvellä on tulvahallinnassa tärkeä osuus.

b) Yhdistys pyrkii edistämään kulttuurihankkeita, jotka liittyvät jokilaakson erityisluonteeseen, sen perinteisiin ja historiaan. Yhdistys nostaa esiin joen kulttuurihistoriaa ja sitä, miten joki on virrannut kuin elämänlankana seudun läpi ja vaikuttanut asukkaiden toimeentuloon ja vapaa-aikaan.

c) Tiedotus yhdistyksen ulkopuolelle perustuu toimiviin kotisivuihin ja yhteistyöhön muiden tiedotustahojen kanssa.

Yhdistyksen kotisivulla www.proespoonjoki.fi ovat esillä toimintasuunnitelmat, toimintakertomukset, vuosikokouspöytäkirjat sekä kuvagalleria. Lisäksi yhdistyksen toiminnasta on suomen- ja ruotsinkielisiä esitteitä, joita toimitetaan säännöllisesti mm alueen kirjastoihin ja kaupungin palvelupisteisiin. Yhdistyksen toiminnasta tiedottaminen jäsenjärjestöille on ensisijaisesti hallituksessa toimivien vastuulla. Niille jäsenyhdistyksille, joilla ei ole edustajaa hallituksessa, lähetetään tietoja tarvittaessa ja ainakin kahdesti vuodessa. Hallituksen pöytäkirjojen jakelua olisi syytä laajentaa jäsenyhdistysten edustajille ja hallituksen entisille jäsenille, jotka ovat kiinnostuksensa ilmaisseet.

Yhdistys jatkaa yhteydenpitoa, tiedottamista, seminaarien järjestämistä ja yhteistyötä kohderyhmänä kansalaisryhmät ja järjestöt sekä tiedotusvälineet, kuten myös Espoon, Kauniaisten, Kirkkonummen ja Vantaan päättävät elimet, Uudenmaan ELY-keskus (elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskus), Uudenmaan Liitto, Pääkaupunkiseudun ja Helsingin Seudun yhteistyöelimet, vesiensuojeluyhdistykset, asukasfoorumit sekä muut alueella ja myös valtakunnallisesti vaikuttavat tahot. Espoonjoen suojelusuunnitelman pohjalta jatketaan yhteistyötä Espoon kaupungin sekä muiden kansalaisjärjestöjen kanssa.

d) Yhdistyksen toimintakulut katetaan jäsenmaksuilla, Espoon kaupungin avustuksilla sekä muilla haettavilla apurahoilla. Hallituksen tehtävä on suunnitella eri hankkeille tarvittava taloudellinen tuki, jonka edellytyksenä ovat hyvät ja luottamukselliset yhteistyösuhteet kaikkiin sidosryhmiin.

3. Toiminta

Yhdistys käynnistää (2016) Espoon kansallinen kaupunkipuisto -hankkeen ja sen toteuttamista edistetään aktiivisesti. Kaupunkipuiston on tarkoitus kattaa koko Espoonjoen valuma-alue Espoonlahdelta Glims- ja Glomsjokien latvoilla oleville järviolueille, Pitkä-, Lippa- Bodom- ja Matalajärviin. Jo nyt suureksi osaksi luonnontilainen ja useita lunnonsuojelualueita käsittävä ainutlaatuinen Glimsinjokilaakso Espoon Bembölen ja Träskändan välissä yksi puiston keskeisiä luontoalueita. Lähistöllä on ainutlaatuinen Matalajärven Natura-alue, jonka kehittämistä SPA-luokitelluksi lintujärveksi edistetään. Glimsinjokilaakso on myös yhdistyksen tärkein talkookohde.

Espoon keskus on myös suunnitellun kaupunkipuiston keskeinen kulttuurimaisema ja tällä alueella pyritään edistämään Kirkkojärven palauttamista laajaksi vesialueeksi.

Yhdistys pyrkii vaikuttamaan vesistön tilan seuraamisen tehostamiseen ja parantamistoimenpiteisiin ja niiden vaikutukseen kalakantoihin. Ajankohtaisena kohteena on joen tulvien säännöstely, siinä Turunväylän ajankohtaiset ratkaisut ja Kirkkojärven muodostaminen järveksi ja lintukeitaaksi, paitsi maisemallisten, luonto- ja virkistysarvojen sekä kulttuuriympäristön, myös vesistön tilaa ja säännöstelyä silmälläpitäen.

Yhdistys seuraa 2017 erityisesti Pohjois-Espoon yleiskaavan suunnittelua sekä kaupunkiradan jatkamisen ja Salon radan sekä Blominmäen puhdistamon suunnittelua ja niiden vaikutusta joen vesistöön, jokiluontoon ja luontoreitteihin.

Yhdistys jatkaa jo useamman vuoden yleisölle ja mm Espoon eri kouluille järjestämiään jokikävelyitä, joista saatu palaute on ollut erittäin positiivista. Kouluretkien järjestely tehdään yhteistyössä Espoon eri koulujen ja lautakuntien kanssa.

Luontopolun ja joen rantojen kunnosta pidetään huolta järjestämällä talkoita sekä keskitytään vesistöalueen virkistyskäytön lisäämiseen järjestämällä erilaisia tapahtumia, esim. kävelyretkiä, joissa toimitaan luonto- ja perinnetiedon oppaina. Mahdollisuuksien mukaan voidaan järjestää myös kanoottiretkiä.

Yhdistys jatkaa jokiaiheisen valokuvakokoelman laajentamista sekä näyttelytilaisuuksien järjestämistä mm. jäsenyhdistysten tapahtumissa ja kirjastoissa.

Toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen voidaan perustaa työryhmät, jotka hallitus valitsee järjestäytymiskokouksessaan vuosittain tai sellaisia voidaan perustaa myös erikseen kutakin hanketta varten. Hallitus on koordinoitelin ja kussakin työryhmässä on vähintään yksi hallituksen jäsen. Yhdistyksen jäsenistö on suuri ja sillä on runsaasti niin ympäristösuojelun kuin muidenkin alojen asiantuntemusta. Toimikuntien ja työryhmien työpanoksella saadaan työskentelyyn sekä syvyyttä että vaikuttavuutta. Yhdistys pyrkii aktiivisesti laajentamaan työryhmiä myös hallituksen ulkopuolisilla jäsenillä.

Yhdistys varautuu mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan myös erillisiä, yhdistyksen tavoitteita tukevia projekteja, myös ulkopuolisten järjestöjen tai yhteisöjen kanssa.

4. Yhteistyö

Yhdistyksen hallituksen jäsenet toimivat joko Pro Espoonjoki ry:n tai omien yhdistystensä asettamina mahdollisesti pidettävissä joen valuma-alueen asukasfoorumeissa. Yhdistys pitää yhteyttä alueen yrityksiin yhdistyksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Yhdistys ei näe estettä toimia myös naapurivesistön, Mankinjoen, alueeseen vaikuttamiseksi samoin periaattein kuin se muuten toimii ja pyrkii yhteistyöhän Mankinjoen vaikutusalueella toimivien vastaavien yhdistysten kanssa.

5. Jäsenistö ja hallinto

Tavoitteena on laajentaa jäsenistöä (nyt n 20 jäsenjärjestöä) kampanjoimalla toiminnasta Espoonjoen vesistön vaikutusalueella toimivia asukasyhdistyksiä ja muita paikallisiin oloihin vaikuttavia yhdistyksiä.

Yhdistyksen puheenjohtaja ja hallitus valitaan vuosittain ensijaisesti jäsenyhdistysten valtuuttamien edustajien keskuudesta. Lisäksi toimihenkilöitä voidaan kutsua hallituksen ulkopuolelta.

Toimintasuunnitelma 2017 esitetään hyväksyttäväksi vuosikokouksessa keväällä 2016, koska se on toimitettava Espoon kaupungille huhtikuun 2016 loppuun mennessä toiminta-avustuksen anomista varten. Samalla vuosikokoukselle esitetään tarpeellisia tarkennuksia toimintasuunnitelmaan 2016.